

Tekniska krav och anvisningar

Transportsystem

Huvuddokument Hiss

Dokumentet gäller för följande verksamheter:

Bostad med särskild service, Förskola, Grundskola, Gymnasieskola, Kontor, Vård och omsorgsboende

Dokumentet gäller för:

Nybyggnad, Ombyggnad

Innehållsförteckning

Förklaring	2
1. Riktlinjer.....	3
2. Lagar och normer	3
3. Normer och standarder	3
4. Miljöbetingelser	3
4.1 Återbruk	3
5. Projekteringsanvisningar.....	3
6. Allmänna anvisningar	3
7. Hissystem	4

Förklaring

Förkortningar nedan används för tabellernas kryssrutor, ifyllt dokument skickas till sakkunnig.

*T = Tillämpas, *ET = Ej tillämpligt, *A = Avsteg ifrån tekniska krav och anvisningar.

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2024-01-12

1. Riktlinjer

Målsättningen med anvisningarna är att vi ska få lokaler som är ändamålsenliga, kostnads- och energieffektiva, tekniskt genomtänkta och är hållbara ur ett miljöperspektiv.

Anvisningarna ger uttryck för beställarens och verksamhetens krav på tekniska system och ska vara ett hjälpmedel vid byggprocessen.

2. Lagar och normer

Anvisningarna ansluter till föreskrifter och allmänna råd i Elsäkerhetsverkets författningssamling, Boverkets Byggregler (BBR).

3. Normer och standarder

Följande normer och standard tillämpas:

- Europeisk standard utfärdad av Europeiska kommissionen för standardisering (CEN) eller utfärdad av Elektrotekniska standardiseringskommissionen (Cenelec), samt europeiska standard (EN) alternativt harmoniserade dokument som kan härledas till gällande regler enligt nämnda organisationer.

4. Miljöbetingelser

Förutsättning avseende energimål (installerad effekt) och vid val av material och produkter, se Stadsfastighetsförvaltningens Miljöplan för aktuellt projekt.

4.1 Återbruk

	T	ET	A
Checklista återbruk ska användas för att kontrollera produkter som kan återbrukas dokument: RA-4079 Checklista återbruk.	☐	☐	☐
Inventering för återbruk. Arbetsgång för identifiering och värdering av återbruk dokument: RA-4080 Återbruksinventering.	☐	☐	☐

5. Projekteringsanvisningar

Upptagna punkter i anvisningarna ska av projektören användas i tillämpliga delar och inarbetas i handling.

Avvikelse från anvisningarna ska skriftligen dokumenteras och redovisas för beställaren.

Förutsättning för såväl projektering som utförande ska vara baserat enligt senaste utgåvan av AMA – Allmänna material och arbetsbeskrivningar.

6. Allmänna anvisningar

I samband med om- och tillbyggnad bör underhållsåtgärder tas med i projektet.

Omfattning av underhållsåtgärder utreds i samråd med beställaren.

Underhållsåtgärder ska vara separerade från det ursprungliga uppdraget.

6.1 Märkning, kontroll, dokumentation med mera

	T	ET	A
Vid framtagande av Kapitel-Y använd RA-1837 Kap-Y Märkning, kontroll, dokumentation, dokumentet ska projekt anpassas.	☐	☐	☐

7. Hissystem

7.1 Allmänt

	T	ET	A
Plattformshiss utan hisskorg får endast användas inom våningsplan.	☐	☐	☐
Hissystem, hydraulhiss/kedjehiss med hisskorg får användas upp till tre stannplan.	☐	☐	☐
Om möjligt ska fläktrum kunna nås via hiss.	☐	☐	☐

7.2 Centralutrustningar

	T	ET	A
Centralutrustning ska vara utförd för TN-S-system.	☐	☐	☐
In- och utgående ledning ska anslutas på plint.	☐	☐	☐

7.3 Ledningssystem

	T	ET	A
Fördelningssystem ska utföras som TN-S-system.	☐	☐	☐
Kabel mellan apparatskåp och hisskorg ska innehålla 20 % ledare i reserv.	☐	☐	☐

7.4 System och funktioner

	T	ET	A
Styrsystem ska generellt utföras som nedkollektiv med undantag vid två eller flera hissar i grupp.	☐	☐	☐
Vid två eller flera hissar i grupp utförs styrsystemet som helkollektiv med väljare och färdriktningsindikering.	☐	☐	☐
I hus med 2 till 4 våningar ska märkhastighet vara minst 0,7 meter per sekund.	☐	☐	☐
I hus med fler våningar än 4 ska märkhastighet var minst på 1,0 meter per sekund.	☐	☐	☐
Temperatur i korg ska hålla normal rumstemperatur.	☐	☐	☐
För att säkerställa hissens drift ska omgivningstemperaturen för hissutrustningen i schakt och där maskinrum förekommer hållas inom +10°C till +35°C i alla belastningsfall.	☐	☐	☐
Korgdörrar inklusive dörrmaskineri ska vara utförda och konstruerade för minst 600,000 cykler (öppning - stängning) per år.	☐	☐	☐
Dörrullar ska vara minimum 90 mm i diameter.	☐	☐	☐
Schaktdörrar ska vara skjutdörrar (tillgänglighetskrav), utförda och konstruerade för minst 400,000 cykler (öppning -stängning) per år.	☐	☐	☐
Dörr och hissfront ska vara utförd i rostfri plåt och korgdörr förses med ljusridå (heltäckande fotocell) i dörröppning.	☐	☐	☐
Hiss ska förses med våningsindikering och tidig dörröppning.	☐	☐	☐

Stannplansindikator och färdriktningspilar ska vara digitala med rullande text och akustisk ankomstindikering med inställbar ljudstyrka.	☐	☐	☐
Vid mer än två stannplan ska korg förses med talsyntes för att meddela stannplan och för upp- och nedfärd.	☐	☐	☐
Hiss förses med elektronisk överlastskydd, avläsbart på monterad plats.	☐	☐	☐
I hisskorg ska texten "ÖVERLASTSKYDD" presenteras i display i färdriktningsvisare samt med ljudsignal.	☐	☐	☐
Våningsbeteckningar bestäms i samråd med beställaren och eventuellt befintliga hissar.	☐	☐	☐
Korg bestyckas med spegel, ledstång, fällsits och sparklist.	☐	☐	☐
Spegel monteras på motsatt sida hissdörr.	☐	☐	☐
Hiss utförs med 71.EC Brandlarmfunktion enligt AMA EL 19.	☐	☐	☐
Nödbelysning i korg och utrustning som förmedlar hisslarm ska strömförsörjas via batteridrivet nödströmsaggregat.	☐	☐	☐
Nöddrift dimensioneras för en tidsperiod av 2 timmar.	☐	☐	☐
Belysning apparatskåp, schakt och maskinrum ska anslutas till separat gruppssäkring. "ledning ska vara orange till och i apparatskåp"	☐	☐	☐
Uttag 230V placeras vid schaktbotten.	☐	☐	☐
Belysningsarmatur i korg ska styras via närvarostyrning med 5 minuters fördröjning.	☐	☐	☐
Belysningen dimensioneras för 300 lux med jämn spridning i ledstångshöjd.	☐	☐	☐
Ljuskälla ska vara utbytbar inifrån hisskorg, Se även 9.5 ljuskällor.	☐	☐	☐
Nödtelefon för tvåvägs talkommunikation via GSM, SIM-kort tillhandahålls av beställaren.	☐	☐	☐
Anrops-, hiss- och larmknapp ska vara kännbart markerade genom symbol i relief som är ljushetskontrasterande minst 0,40 enligt Natural Color System och är placerad på eller till vänster om knappen.	☐	☐	☐
Symbolen i relief skjuter ut minst 0,8 mm och textstorlek är 30 mm (dock inte större än 40 mm).	☐	☐	☐
Anrops-, hiss- och larmknapp kompletteras med punktskrift.	☐	☐	☐
Anrops-, hiss- och larmknapp: Mittpunkter ska vara placerade i intervallet 0,8 till högst 1,1 meter över golv.	☐	☐	☐
Ingen Anrops-, hiss- eller larmknapp ska vara placerad med mittpunkten närmare än 0,40 meter från hörn.	☐	☐	☐
Anrops-, hiss- och larmknapp ska vara minst 50 mm i diameter och vid mer än en knapp ska ha ett mellan rummet på minst 10 mm mellan knapparna.	☐	☐	☐
Anrops-, hiss- och larmknapp har ett tryckmotstånd mellan 2,5 till 5,0 Newton, ej touchknappar.	☐	☐	☐

Kortläsare ska vara placerade i anslutning till eller på manöverpanel. Ljushetskontrast minst 0,40 enheter enligt Natural Color System mot bakgrund.	☐	☐	☐
Vid tryck på anrops-, hiss- och larmknapp ges akustisk (LAF Max \geq 60 dB) och visuell bekräftelse.	☐	☐	☐
Manöverpanelen ska vara utvinklad från vägg (cirka 0,1 meter i basen) alternativt utvinklade knappar.	☐	☐	☐
Hissknappar ska vara placerade horisontellt från vänster till höger på manöverpanelen.	☐	☐	☐
Knapp för entréplan skjuter ut minst 5 mm mer än de övriga knapparna och är markerad med grönt.	☐	☐	☐
Före passage in i hissen visas om hissen är på väg upp eller ned genom visuella riktningsspilar samt en hörbar signal för upp och två hörbara signaler för ned.	☐	☐	☐
Hissen stannar alltid i nivå med golvet med högst 10 mm nivåskillnad.	☐	☐	☐
Hissdörren är öppen 20 sekunder med möjlighet att manuellt stänga dörrarna via dörrstängningsknapp i manöverpanelen inne i hissen.	☐	☐	☐
Hisskorgens väggar består av en matt färgad yta som har en ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System mot golvet, alternativt finns en list mellan vägg och golv med en ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System. Golvet har en matt yta.	☐	☐	☐
Våningsnummer på displayen har ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System och är minst 40 mm höga.	☐	☐	☐
Ledstång har ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System och är placerad cirka 0,9 meter från golv där manöverpanel finns. Det finns ett avbrott för manöverpanel.	☐	☐	☐
Ledstångens diameter ska vara mellan 30 till 45 mm och ledstångens ändrar ska vara inböjda eller slutar mot vägg.	☐	☐	☐
Dörrkarm /-foder alternativt hiss dörr har ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System mot omgivande yta/vägg eller har alla dessa delar ljushetskontrast minst 0,40 enligt Natural Color System mot omgivande yta/vägg.	☐	☐	☐

Skola Förskola Bostad med Särskild Service

	T	ET	A
Plattformshiss utan hiss korg som enligt maskindirektivet inte har krav på korg eller korgdörr ska förses med skolkörning, automatisk återgång till fiktiv mellanplan för att därmed vara låst. Tiden för automatisk återgång ska vara justerbar från 2 till 20 sekunder.	☐	☐	☐
Anrop av hiss på stannplan utförs med nyckelcylinder med tvålägesbrytare alternativt kortläsare om passagekontrollsystem finns inom skolan.	☐	☐	☐

	Göteborgs Stad	Dokumentansvarig Jim Alsterberg	Fastställare Lars Mauritzson	Fastställt 2024-01-12

Dörröppning mindre än Bredd = 900 mm och Höjd = 2100 mm får ej utföras.	☐	☐	☐
Destinationstablå, handledare etcetera, får ej inkräkta på hissens fria dörröppning.	☐	☐	☐

Vård- och omsorgsboende för äldre

	T	ET	A
I Vård- och omsorgsboende för äldre får dagöppning mindre än Bredd = 1100 mm och Höjd = 2100 mm ej utföras.	☐	☐	☐
Destinationstablå, handledare etcetera, får ej inkräkta på hissens fria dörröppning.	☐	☐	☐